

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Habitu Theologiæ esse declaratiuum, non aadhæsiuum, putauit
Aureolus. cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

Non pendet
ex assensu
supernaturali
principiorum.

24.
Assensus
Theologicus
in fidei &
hæretico idē.

bitum, & actū Theologiæ circa plures conclusio-
nes: signum ergo est, assensum conclusionis non
generari ex assensu supernaturali articulo-
rum. Alioquin, sicut in hæretico, qui solum negat vñ
articulum, non manet assensus ex lumine infuso
circa aliquem alium, vt dicemus 2.2. q. 5. art. 5. sic
etiam non maneret assensus vere Theologicus vl-
lius conclusionis idem cum eo, quem habebat, cū
esset fidelis; Quia quoties variatur assensus pri-
ncipiorum, vel alicuius principij in syllogismo ali-
quo, necesse est mutari assensum conclusionis, qui
ex illo principio generatur: influit enim assensus
principiorum in conclusiones.

Immerito autem nonnulli Thomistæ conce-
dunt assensum Theologicum in hæretico esse al-
terius rationis, quam erit in ipso, cum esset fide-
lis. Quis enim percipere valeat differentiam il-
lam in modo assentiendi? Cur ergo debemus
absque fundamento eam asserere? Quod si con-
cedimus diuersum assensum articulo-
rum fidei ex lumine supernaturali, & ex signis, aut ex humana
auctoritate proponentem, ideo est, quia posito
habitu supernaturali fidei, necesse est ponere
proprium assensum illius, qui innitur testimonio
primæ veritatis, distinctum ab assensu ex
miraculis, vel ex humana auctoritate, aut alio
modo per rationem deducto, vt 2. 2.2. q. 1. art. 1.
ostendimus. Denique quocunque mo-
do dicamus generari assensum conclusionū The-
ologicarum, cum ille non attingat euidentiā, quæ
a philosophis ponitur esse de ratione sciētiæ, non
poterit scientia proprie nuncupari, sed latiori di-
taxat significatione, quatenus scientia dici potest
quævis cognitio, quouis modo acquisita, præfer-
tim si sit de reb. necessariis, & absque vlla formidi-
dine. De habitu autem Theologiæ eadem pro-
portione philosophandum est: naturæ enim habi-
tus ex actibus dignosci debet.

CAPVT IX.

Respondetur argumentis aduersariorum.

25.
Theologia
quo sensu
scientia à
Patribus di-
citur.

I Am verò ad argumenta tertiæ scientiæ, quæ so-
lum nobis supersunt diluenda, responderetur fa-
cile. Ad primum dicimus, doctrinam sacram à Pa-
tribus, & Scriptura scientiam appellari ratione il-
la generali, & communi, non tamen prout distin-
gitur ab assensu principiorum. Nam Patres, &
Scriptura ipsum quoque assensum fidei, qui est as-
sensus principiorum, & responder assensui, qui di-
citur intellectus in aliis scientiis, appellant scientiam.
Neque enim usurpant vocem præse in ea
peculiari significatione, qua philosophi usurpa-
runt ad significandum solum assensum euidētē,
& per discursum deductum; sed latiori quadam si-
gnificatione, tamen absque metaphora, secun-
dum quam etiam in Deo & Angelis dicimus esse
scientiam, cum tamen & Dei, & Angelorum noti-
tia potius respondeat intellectui principiorū, quæ
sunt euidenter per se nota, quam notitiæ conclu-
sionum, quarum solum dicitur haberi scientia, vt
aduersarij fatentur, in ea propria, & peculiari signi-
ficatione, quam diximus.

Ad rationem respondemus id, quod assertur
in ea non satis esse, vt Theologia viatorum in ipsis
sit scientia: requiritur enim etiā euidentiā, vt præ-
batum est. Qualis verò sit iste assensus Theolo-
gicæ conclusionum, sequenti disputatione
patebit.

ARTIC. II.

DISPV. V.

De qualitate assensus conclusionis
Theologiæ, & habitus
circa ipsam.

Habitu Theologiæ esse declaratiuum, non adheſiuum,
putauit Aureolus cap. 1.

Quid sentiant Okam, & nominales. c. 2.

Vera sententia cap. 3.

Respondetur argumentis Caietani. c. 4.

CAPVT I.

Habitu Theologiæ, esse declaratiuum, non
adheſiuum, putauit Aureolus.

Deinde videndum est, qualis sit hic as-
sensus conclusionis Theologiæ, & ha-
bitus inde acquisitus. In qua etiam re
variant Theologi. Prima autem senten-
tia sit Aureoli, quæ refert Okam q. illa 3. Prolog.
circa 2. assentis. habitu Theologiæ per discursum
acquistum non esse (vt ipse loquitur) adheſiuum,
sed declaratiuum: quasi dicat non inclinari
intellectum per talem habitum ad eliciendum ac-
tum assentiendi, & ad hærendi vni parti contradi-
ctionis, sed solum ad actum declarandi melius, &
explicandi mysteria. Primum probatur acquiri ha-
bitum (id quod in hac sua opinione videtur sup-
ponere Aureolus) quia repetitione eorum actuum
eliciendo conclusiones ex articulis fidei, fit homo
indies magis habilis circa illas; acquirit ergo ali-
quem habitum, qui ei præstat promptitudinem.
Deinde per illum habitum non inclinari intelle-
ctum ad assensum, probat Aureolus, quia si gene-
raret assensum, vel esset scientia vel opinionis: nō
scientiæ, vt superiori disp. probatum manet: nec
opinionis: formidaret enim de veritate conclusio-
nis Theologiæ, qui sola opinione assentiretur;
Theologus autem formidare non potest, si tenet
fidem principiorum, & videt conclusionē euiden-
ti consequentia ex illis deduci: superest ergo vt sit
habitu declaratiuus; quia alius esse non potest.

CAPVT II.

Quid sentiant Okam, & Nominales.

Secunda opinio est Okam loco allegato, & Ga-
brielis q. 7. prologi art. 1. notat. 2. Gregorij q. 1.
2. 4. conclus. 2. 3. & 4. Maioris q. 4. post medium.
Qui docent primum nō solum esse in Theologo
habitu, quem dicunt declaratiuum, sed etiam
per syllogismos ductos ex articulis fidei generari
assensum conclusionum, & inde acquiri habitum
adheſiuum. Deinde asserit hunc assensum, & ha-
bitum inde comparatum, nō esse scientiæ, vt præ-
dictū est, nec opinionis, nec fidei infusæ, sed fidei
acquisitæ, qui vel intenditur per discursum, vel
hōiiter etiam acquiritur, quando antea acquisi-
tus non erat. In priori parte huius sententiæ cum
prædictis auctoribus conueniunt Marfilij q. 2.
Prol. art. 2. con. 4. & Balsol. q. 5. a. 3. § dico breuiter,
vsq. in finem artic. qui dicit, esse in Theologo
habitu declarandi mysteria, & assentiendi con-
clusionibus, monere verò declarandi tunc fungi
Theologum, quando per vnum mysterium, aliud:
& per vnum locum Scripturæ alium declarat. Id
quod ipsi ecclesiastici Scriptores facere consueue-
runt. Ex hoc ergo exercitio acquirit Theologus
habitu declarandi. Ceterum habitum illum esse
quodque ad assentiendum, recte probant contra
Aureol.

2.
Okam.
Gabriel.
Greg.
Maior.

Marfil.
Balsol.